

עברית לבתי ספר דרוזיים: מקצועות חובה (שאלון 015383) הערכה חלופית

התלמיד יידרש לאסוף מידע רלוונטי, לגבש את עמדתו, לכתוב חיבור המבטא את עמדתו המנומקת ולהגישו **בכתב ובעל־פה** להערכת המורה.

הגשת משימת הסיום בעל־פה באחד האמצעים:

- מערכת הזום או כל אפליקציה אחרת (תלמיד - מורה)
- הסרטה + מצגת (יישלחו להערכת המורה)
- הקלטה בגוף המצגת (יישלחו להערכת המורה)

משימת הסיום תכלול

- דף שער המציג את נושא העבודה, שם התלמיד, מספר ת"ז, שכבת הגיל, שם בית הספר, שם המורה המלמד.
- מבוא הכולל מניעים לבחירת הנושא.
- חיבור באורך של כ-300 מילים בדגם של כתיבת טיעון (בהתאם לנדרש [בחזור מפמ"ר עברית לדרוזים תשפ"ב](#)).
- החיבור יכלול עמדה מגובשת של התלמיד אודות הנושא הנבחר וכן נימוקים מבוססים מתוך מקורות מידע אמין ורלוונטיים. כחלק מדרישות הכתיבה הטיעונית יציג התלמיד גם טענת/טענות או גישות המנוגדות לעמדתו וישכיל להתמודד איתן.
- רישום ביבליוגרפי (APA) הכולל את מקורות המידע.

דרכי הערכה - חישוב הציון

מחווון להערכת הכתיבה

54% - 0%	- 55% 69%	- 70% 84%	85% - 100%	תבחינים להערכה	
אין עמדה/ העמדה אינה ברורה			הצגת עמדה ברורה בנושא	עמדה	א. תוכן ומבנה 50%
הצגת נימוקים חלקיים או מהימנים חלקית או כאלה שאינם קשורים לטענות — אין ביסוס / ביסוס חלקי / לא רלוונטי.			הצגת נימוקים מהימנים והגיוניים הקשורים לטענה ביסוס באמצעות דוגמאות, הסברים, ציטוטים טענת נגד והפרכתה כאמצעי לשכנוע וביסוס הטענה	הנמקה וביסוס, טענות נגד והפרכתן	

לכידות רעיונית קלושה ביותר / אין לכידות. אין קישוריות או הקישוריות לקויה / לא מתאימה.			לכידות רעיונית מיטבית לאורך כל החיבור באמצעים שונים: בקשרים נכונים, בחזרות לקסיקליות, באזכורים וכדומה	לכידות וקישוריות	
אין פתיח או פתיח עמום / מבולבל אין הצגה ברורה וחד־משמעית של הבעיה / הקונפליקט			סגיר הכולל מסקנה או המלצה (לא חובה)	סגיר: מסקנה/המלצה	
משלב לשוני נמוך			משלב לשוני בינוני-גבוה ;	משלב לשון	ב. מבע 30%
אוצר מילים וצירופים דל			אוצר מילים וצירופים מגוון ;	אוצר מילים	
משפטים שאינם תקינים, ובכלל זה שימוש לא תקין במילות יחס וביידוע. שימוש לא תקין בצורות ובהצטרפויות בפועל ובשם.			משפטים תקינים מבחינה תחבירית, בכלל זה שימוש תקין במילות יחס וביידוע שימוש תקין בצורות ובהצטרפויות בפועל ובשם	תקינות תחבירית ולשונית	ג. תקינות 20%
אין הקפדה על מוסכמות הכתיבה			חלוקה נכונה לפסקאות	היצג	
ריבוי שגיאות כתיב ופיסוק			כתיב נכון. פיסוק הגיוני.	כתיב ופיסוק	

מחווון להערכת ההבעה בעל־פה

תוכן - 18%			
טובה מאוד (16-18%) = 16-18 נקי מתוך 100 (בסה"כ)	טובה (13-15%) = 13-15 נקי מתוך 100 (בסה"כ)	בינונית (11-13%) = 11-13 נקי מתוך 100 (בסה"כ)	בסיסית (6-10%) = 6-10 נקי מתוך 100 (בסה"כ)
התוצר (המצגת) – המצגת משקפת את הנושא באופן ברור, מתייחסת לכלל הרכיבים, ובנויה בהתאם לדרישות באופן מלא (מסי שקופיות, גופן, ללא סרטון, ביבליוגרפיה המבוססת על לפחות 3 מקורות מידע מהימנים).	התוצר (המצגת) – המצגת בנויה עם סטיות קלות מהדרישות, אך מבוססת על שני מקורות מהימנים לפחות. המצגת משקפת את הנושא באופן ברור.	התוצר (המצגת) – התלמיד מציג מצגת שאינה עונה על הדרישות הטכניות, ומבוססת על מקור אחד לפחות או על מקורות שאינם מהימנים. המצגת אינה משקפת את כל ההיבטים על הנושא	התוצר (המצגת) – התלמיד מציג מצגת שממחישה את הנושא באופן חלקי, אינה עונה על הדרישות או שאינה מבוססת כלל על מקורות.

הצגת המשימה - 34% (מהות המשימה 17% + אופן ההצגה 17%)			
טובה מאוד (30-34%) נק' מתוך 100 בסה"כ	טובה (25-29%) נק' מתוך 100 בסה"כ	בינונית (21-24%) נק' בסה"כ	בסיסית (10-20%) נק' בסה"כ
<p>מהות המשימה- (15-17 נקודות) התלמיד מציג את הנושא באופן מובן ומובנה. מבסס את דבריו על נימוקים, הסברים ו/או דוגמאות. במהלך שיחה ניתן להסיק שנעשתה חשיבה על הנושא ולמידת הנושא על כל רכיביו. השילוב של הפרזנטציה והצגת החומר החזותי מוצלח באופן עקבי. התלמיד מציג את חומרי העבודה באופן שממחיש את הנושא באופן ברור. (50%)</p> <p>-----</p> <p>אופן ההצגה - (15-17 נקודות) התלמיד מפגין ביטחון בהצגה, עמידה זקופה, שפת גוף מתאימה, קשר עין, טון דיבור מתאים, רצף בדיבור. התלמיד מנצל את הזמן באופן מלא. (50%)</p>	<p>מהות המשימה- (12.5-14.5 נקודות) התלמיד מציג את הנושא באופן מובן. התלמיד מציג בשיחה שהוא הבין את מהות העניין. ההתייחסות לכלל רכיבי הנושא אינה שלמה, אך עם זאת השיח מתנהל סביב הנושא ללא סטיות. הפרזנטציה מתייחסת בנקודות רבות לחומר החזותי, אך השילוב לא מצליח באופן עקבי. התלמיד מציג את חומרי העבודה באופן שממחיש את הנושא בהיקף סביר. (50%)</p> <p>-----</p> <p>אופן ההצגה - (12.5-14.5 נקודות) התלמיד מפגין ביטחון, אך לא מקפיד באופן מלא על כללי העמידה מול קהל או שאינו שומר באופן עקבי על רצף בין הדברים ורצף בדיבור. זמן ההצגה של התלמיד הוא כ- 12 דקות (כולל ההצגה העצמית). (50%)</p>	<p>מהות המשימה- (10.5-12 נקודות) התלמיד יכול להציג מספר היבטים על הנושא. התלמיד יכול להוסיף תיאורים והסברים נוספים על הנושא במהלך שיחה. הפרזנטציה מתייחסת לפעמים לחומר ויזואלי. החומר המוצג מוגבל ברצף, אך קשור לנושא. (50%)</p> <p>-----</p> <p>אופן ההצגה - (10.5-12 נקודות) התלמיד אינו מפגין ביטחון, יושב בזמן ההצגה, לא יוצר קשר עין ואין רצף בדיבור. התלמיד קורא מהמצגת. זמן ההצגה הכולל אינו עולה על 7 דקות. (50%)</p>	<p>מהות המשימה- (5-10 נקודות) התלמיד יכול להציג היבטים אחדים על הנושא. התלמיד מצליח להשלים כמה היבטים על ידי שימוש בתיאורים ודוגמאות במהלך השיחה. הפרזנטציה לא מתייחסת לחומר הויזואלי או שהשימוש בה נעשה באופן לא נכון. (50%)</p> <p>-----</p> <p>אופן ההצגה - (5-10 נקודות) התלמיד אינו מפגין ביטחון, יושב בזמן ההצגה, לא יוצר קשר עין ואין רצף בדיבור. התלמיד קורא מהמצגת. זמן ההצגה הכולל אינו עולה על 7 דקות. (50%)</p>
אמצעים לשוניים - אוצר מילים 30%			
טובה מאוד (27-30%) נק' מתוך 100 בסה"כ	טובה (22-26%) נק' מתוך 100 בסה"כ	בינונית (18-21%) נק' מתוך 100 בסה"כ	בסיסית (10-17%) נק' מתוך 100 בסה"כ
<p>אוצר המילים מספיק להביע דעה בנושאים מגוונים מתחומי העניין של התלמיד (בית ספר, משפחה, פנאי).</p>	<p>אוצר המילים מספיק להביע דעה בנושאים מוכרים. לעיתים משתקף</p>	<p>אוצר המילים מספיק להביע את עצמו במצבים קונקרטיים וצפויים.</p>	<p>אוצר המילים בסיסי. יכול לבטא את עצמו במספר ביטויים מוגבל ממצבים יומיומיים וקונקרטיים.</p>

	התלמיד מסתמך על ביטויים ששינן.	קושי בשליפת אוצר מילים מתאים.	התלמיד יכול לפעמים להיעזר בהסבר עקיף כאשר חסר אוצר מילים רלוונטי.
תקינות - יכולות של שימוש נכון ומדויק בשפה (דקדוק ותחביר) 18%			
טובה מאוד (=16-18%) 16-18 נק' מתוך 100 (בסה"כ)	טובה (=13-15%) 13-15 נק' מתוך 100 (בסה"כ)	בינונית (=11-13%) 11-13 נק' מתוך 100 (בסה"כ)	בסיסית (=6-10%) 6-10 נק' מתוך 100 (בסה"כ)
התלמיד מראה שליטה גבוהה במבנים דקדוקיים, אם לוקחים בחשבון את מאפייניה של השפה המדוברת.	התלמיד מראה רמה טובה של שליטה במבנים דקדוקיים. הטעויות לא מפריעות לתקשורת.	התלמיד משתמש נכון בדרך כלל בכמה מבנים פשוטים. ייתכנו טעויות בסיסיות שיטתיות. התקשורת עשויה להיות מושפעת מהטעויות.	התלמיד משתמש רק בכמה מבנים פשוטים בצורה נכונה, עושה טעויות רבות אשר משפיעות לרעה על התקשורת.

הערכת משימת הסיום

כיאה לכתיבה בכלל ולפיתוח תהליכי כתיבה בשפה שנייה בפרט, ההערכה תהיה תהליכית ותתקיים בשתי תחנות זמן שונות שייקבעו מראש. התלמידים ישלחו את טיוטת עבודותיהם להערכה בכל אחד מהמועדים ויידרשו לתקן בהתאם להערות הכתיבה של המורים (הערות מקדמות כתיבה). ציון תהליך הטיוט יהווה חלק מהציון הסופי בסעיף ה"תלמידאות".

על המורים לשמור את כל תהליכי העבודה של התלמידים בצורה מסודרת בתיקייה אחת שבה תיקיות משנה לכל אחד מהתלמידים.

הכנת המורים למטלה

תהליכי כתיבה כמו גם עקרונות ההבעה בכתב וההבעה בעל־פה הם תשתית בהכשרת מורים לעברית במגזר הדרוזי במסגרת השתלמויות, כמו גם במסגרת לימודי ההסמכה להוראת העברית כשפה שנייה.

יתקיימו מפגשי הדרכה למורים בשלוש תחנות מרכזיות:

- לפני תחילת העבודה
- לפני קבלת טיוטה ראשונה מהתלמידים
- לפני בדיקה והערכה של התוצר הסופי

דרכי בקרה

- רכוז מקצוע העברית ישלח למפמ"ר את פירוט תאריכי ההערכות כפי שיינתנו לתלמידים, ושבהתאם להם יינתן הציון בהתאם לנוהל.
- תיערך באמצעותי (בדיקת מפמ"ר) בקרה מדגמית הן במהלך העבודה והן בסופה.

פירוט הנושאים

1. נשים ברחבי העולם נאבקות על שוויון זכויות ועל קידום מעמדן בחברה שבה הן חיות. הנערה, **מלאלה יוספזאי** מפקיסטן היא אחת מאותן נשים. בשנת 2014 זכתה בפרס נובל לשלום בהיותה בת 16 בלבד.
יש הטוענים כי מלאלה אינה ראויה לזכייה בפרס נובל לשלום מפני שמאבקה לשינוי חברתי במעמד הנשים בפקיסטן לא נשא פרי. לעומתם אחרים טוענים כי הנערה ראויה לפרס בשל היותה סמל לגבורה, לפריצת דרך ומודל לדור הנשים הצעיר.
כתוב מאמר טיעון ובו הבע את דעתך בשאלה **האם מלאלה יוספזאי, הנערה מפקיסטן, ראויה לפרס נובל לשלום**. בסס את דבריך על עובדות ונתונים מתוך מאמרים וכתבות בנושא.
2. החל משנות התשעים חלה מגמה לעודד לימודים עיוניים על פני חינוך מקצועי. נסגרו חלק מבתי הספר המקצועיים והמגמות העיוניות תפסו את מקומו של החינוך המקצועי – הטכנולוגי.
אתה נציג הנוער והוזמנת להשתתף בדיון באגף החינוך ביישוב שבו אתה מתגורר העוסק בשאלה: **האם יש לפתוח הבית הספר ביישוב מסלולים לחינוך מקצועי – טכנולוגי או להשקיע במגמות עיוניות**.
כתוב מאמר טיעון ובו הבע את עמדתך בנושא. בסס את דבריך על עובדות ונתונים מתוך מאמרים וכתבות בנושא.
3. יש הטוענים שהחיבור התמידי לרשתות החברתיות המאפיין את הדור הצעיר פוגע בתקשורת הבין-אישית, המתרחשת פנים אל פנים, ומעצים את הניכור החברתי. לעומת זאת, יש הרואים ברשתות החברתיות כלי שמחזק את הקשרים בין בני האדם. כתוב מאמר טיעון ובו הבע את דעתך **בשאלת השפעתן של הרשתות החברתיות על בני הנוער**. בסס את דבריך על עובדות ונתונים מתוך מאמרים והדגם מניסיוןך ו/או מניסיונם של אחרים.
4. מאז קום המדינה החברה הישראלית היא חברה מגוונת המורכבת מקבוצות אתניות, דתיות ולאומיות שונות.
כתוב מאמר טיעון שבו תדון בשאלה **האם חל שינוי ביחסה של החברה הישראלית כלפי השוני הקיים בין התרבויות**. **האם לדעתך כיום אנחנו חברה סבלנית ומלוכדת יותר או שלדעתך הפערים החברתיים גדלים ומתעצמים**.
בסס את דבריך על עובדות ונתונים מתוך מאמרים והדגם מניסיוןך ו/או מניסיונם של אחרים.
5. תקציב המדינה נועד למגוון תחומים כגון חינוך, בריאות, ביטחון, רווחה, חברה ועוד. התקציב מחולק לפי סדר עדיפויות.
כתוב מאמר טיעון ובו הבע את דעתך בשאלה **אם המדינה צריכה להקצות כספים רבים לענף הספורט ולפיתוח ענפי ספורט תחרותיים ואולימפיים**. בסס את דבריך על עובדות ונתונים מתוך מאמרים וכתבות בנושא.

בברכת הצלחה,

איאד מוהנא
מפמ"ר עברית במגזר הדרוזי